atq; ad non nulla' conenire, quo saltem aliquem populum conseruaret, fr
ex multis omnis ante Silesij Augustana' confessionis usum, per co
uentionem, et tolerantiam permiserat; de qua tolerantia, in superioribus
quoq; litteris nostris mentionem fecimus. Et hoc quidem causa fu
quod tanto studio laborarent, pro ea quæ tanta difficultate obtinu
sacri calicis concessione, et quod tandem aliquando impetrare nequiuit, sacerdo
coniugio. Cuius quidem petitionis, sed eorum alterius illius concessionis
quam fecit idem Dnus genitor noster colendæ mem: Maximi
Caroli quinti Imp^is, ac sua quoq; Regia Romana, qua tum fungebatur
auctoritate, ordinibus ac statibus Imperij super libera confessionis Au
gustanæ usu, ea perpetua securitatis, et pacis promissione, quam, et
Dnus Carolus quintus eorum, gratanimq; habuit, et imperatoria
auctoritate confirmauit, et corroborauit, quod alterutrum coniu
Sex^orum quos: Imp^is unq; posthac pœnituerit, id profecto hactenus
nunq; intelleximus, neq; ut id credamus, animum posturus nobis
ac; quemadmodum nec illud facile concedetur, quod concessio illa n
conibus nobis in cep: malis causam prebuerit, quoniam eo tempo
domus Imperij uterusq; religionis, bonam inter se pacem, et con
cordiam coluerunt, neq; religionis causa, ut minitem persecuti sint;
ita ut ecclesiastici, et Catholici in hodiernum usq; diem pia religionis
sua exercitia libere, et pacifice frantur. Quin vnimo dicibi, qui
uterusq; religionis principes, ac status simul una sub ijsdem auspi
tijs, et communibus viribus, contra communes hostes bella gesserunt;
et nisi sensissent firmata hac religionis libertas, pax, et securitas

magnopere uereretur, ne cum per uniuersam Germaniam, plane oppressis,
sublatus, et optinctus esset totus ordo ecclesiasticus; ita ut postea sis
nec uestigium ullum apponeret. Itaq; conicctura assequi non pos
sumus, cur hoc nostrum tolerantiæ consilium, quod quidem non est
deterius, eo q; teneant iam dicti duo Divi Imp^es Catholicissimi tempo
pore uidentur esse reprehensione dignum, nobisq; facile obijciendum,
presertim, cu res nondum sit deducta ad finem, adeoq; tolerantiæ ultimus
effectus pendeat a futura tractatione deinceps proponenda,
cuiq; non sit futura perpetua, sed ad id tempus duraturæ duraturæ,
quo Deo placuerit uniuersalem in religione concordiam, bono, et legi
timo aliquo modo seruandi, atq; retinendi; cumq; sit certis legibus,
et conditionibus astringenda, quibus in primis Sumo Pont: ei et debita
episcopali, ordinisq; ecclesiastico competens, et debita auctoritas, salua
rectaq; conseruabitur, ac securitati, et quieti Platonis, et aliorum
quorumlibet personarum ecclesiasticarum, ut speramus, recte consu
letur. Postrema quemadmodum hæc non est ita, nec habenda, nec
nominanda debet certa, et expressa aliqua concessio, sed simplex quædam
tolerantia, et conniventia eius religionis, quam subditi nostri boni
nes, ac nobiles huius nostri Archiducatus, sibi iure multos annos
de facto saltem titulo tenus arripuerant, et ita modicus tenent, ac
nec Dimus D. genitor noster, nec nos id inhibere potuerimus;
per quam tolerantiam nullum doctrinæ genus laudamus, approbe
mus, nec confirmamus, quod non sit uerbo Dei, et Catholicæ, ac
Orthodoxæ doctrinæ consonum, tantum abest ut nouam religionem